

गणयित्वेति यावत्, उच्चावयतादुद्धरतादिति सोऽयं मन्त्रो
वङ्गीणामुद्धरेण करणतया न विनियुक्तः, किन्तु सञ्ज्ञपनात्
प्राक् पञ्चो नीयमाने होत्रा प्रयुज्यते । ततः समवेतोऽसमवेतार्थ-
त्वादनुह इत्याद्यः पक्षः । अकरणत्वेऽपि नादृष्टार्थत्वं, शमित-
णामुद्धरणीयार्थस्य स्मारकत्वेन दृष्टार्थलाभात् । तस्मात् प्रक-
तो समवेतार्थतया विवृतावूहः । तदापि चत्वारः पक्षास्तत्र
सङ्ख्यामुख्यत्वेन प्रकाशयन्ते । तेन द्वयोः पञ्चोर्द्विगुणितां शब्-
विंशतिसङ्ख्यां प्रकाशयितुं द्विवचनान्ततया षड्विंशतिशब्द
ऊहनीय इत्याद्यः पक्षः । पञ्चोश्चोदितत्वेन मुख्यत्वात् तदा-
चकं षष्ठ्यन्तमस्येति पदं पञ्चनुसारेणावर्त्तनीयमिति द्वितीयः
पक्षः । युक्तिर्योगः षड्विंशतिसङ्ख्यायाः पशुना सह सम्बन्धः, तस्य
मुख्यत्वात् प्रतिपशुविभक्तां सङ्ख्यां प्रकाशयितुं षड्विंशतिपद-
स्याभ्यास इति तृतीयः पक्षः । अत्र सर्वत्र मुख्यानुसारेण पदा-
न्तराण्यूहनीयानि, सङ्ख्येयानां वङ्गीणां मुख्यत्वात्, तामामियत्ता
समस्य वक्तव्या, ततो द्विपञ्चाशदनयोर्वङ्कयः, अष्टसप्ततिरेषां
वङ्कय इत्येवं यथायोगमूहनीयमिति चतुर्थः पक्षः । अयमेव
सिद्धान्तो वाक्यशेषानुगुण्यात्, ता अनुष्ठेत्ययं वाक्यशेषः । स च
व्याख्यातः । तत्रैवान्यच्चिन्तितं

पक्षीवयाथवोरूको रलयोरविशेषतः ।

पक्षीवपासनिधानान् भ्रान्तिच्छेदनिषेधतः ॥

अभिगुपैषवचनमिदमाम्नायते । वनिष्टुमस्य माराविष्ट । उ-
रूकं मन्यमान इति । वनिष्टुर्वपासमीपवर्त्ती कश्चित्पशुविशेषः